

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/81/2020
Identifikačné číslo spisu: 7114207708
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7114207708.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobcu Z. W., bytom v C., Z. X, zastúpeného advokátom JUDr. Richardom Kovalčíkom, so sídlom v Košiciach, Rázusova 1, proti žalovaným 1/ Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Masarykova 21, IČO: 36 583 936, zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Pavčíkom, so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 57, 2/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, 3/ T.. Q. A., bývajúcej v C., H. XX, 4/ T. A., bývajúcemu v C., H. XX, obom zastúpeným advokátom JUDr. Dušanom Pavčíkom, so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 57, o neplatnosť dražby, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 24 C 113/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. mája 2019 sp. zn. 11 Co 197/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo okresný súd) rozsudkom z 19. decembra 2017 č. k. 24 C 113/2014- 379 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dražby uskutočnenej dňa 27.12.2013, ktorú na základe návrhu žalovaného 2/ v hmotnoprávnom postavení záložného veriteľa zorganizoval ako dražobník žalovaný 1/ a na ktorej žalovaní 3/ a 4/ vydražili nehnuteľnosti - byt č. XX v bytovom dome č. súpis. XXX na parc. č. XXX/X na Z. X v C., spoluvlastnícky podiel o veľkosti 262/10000 na spoločných častiach a na spoločných zariadeniach tohto bytového domu a rovnaký spoluvlastnícky podiel na pozemkoch registra „C“ parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1069 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy o výmere 273 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 121 m² a parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 160 m² (ďalej tiež aj „nehnuteľnosti“, „záloh“ alebo „predmet dražby“) dovtedy patriace žalobcovi.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 22. mája 2019 sp. zn. 11 Co 197/2019 potvrdil rozsudok

okresného súdu, žalobcu zaviazal zaplatiť žalovaným 1/, 3/ a 4/ trovy odvolacieho konania a vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu v rozsiahlom odôvodnení svojho rozsudku uviedol, čoho sa žalobca domáhal i aké bolo procesné stanovisko žalovaných k žalobe; z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho - ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval, a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyvodil. Vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, podľa posúdenia odvolacieho súdu nebolo možné odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne ani za úplne odchylné od veci samej a ani za extrémne nelogické, a preto odvoláciu námietku žalobcu proti odôvodneniu napadnutého rozsudku, odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými v odôvodnení.

2.2. S právnymi závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, a súčasne na podstatné tvrdenia žalobcu v odvolaní dodal, že názor žalobcu o neplatnosti záložnej zmluvy, vystavaný výlučne na inštitucionálnom odmietnutí právnej možnosti výkonu (zrejme aj zriadenia) záložného práva v spotrebiteľských právnych vzťahoch, zhodne so záverom súdu prvej inštancie nepovažoval za správny. Žalobcom prezentované skutočnosti nenاسvedčovali tomu, žeby práva a povinnosti z úverových zmlúv boli medzi stranami sporné, ani že záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva v rozpore so záložnou zmluvou alebo so zákonom a rovnako ani, že došlo k porušeniu zákona v samotnom priebehu realizácie výkonu záložného práva. Postup záložného veriteľa však nad akúkoľvek pochybnosť vyvolal vlastnou platobnou nedisciplinovanosťou žalobca a nie prípadná prítomnosť neprijateľných podmienok v zmluvnej dokumentácii. Argument o neprijateľných zmluvných podmienkach žalobcu tak nevyhnutne v okolnostiach prípadu tak podľa odvolacieho súdu nebolo možné vnímať inak, ako len prostriedok ochrany pred následkami porušenia zmluvných povinností, ktoré by inak z hľadiska spotrebiteľskej ochrany neboli nijak pozoruhodné. V konaní sa to naplno prejavilo v tom, že žalobca netvrdil, že príčina nesplácania úverového záväzku alebo jeho stavu spočívala v nerovnovážnej podmienke alebo mala pôvod v nekalej praktike dodávateľa. Spotrebiteľské argumenty žalobcu sa týkali výlučne vedľajších dojednaní, ktoré ani v prípade, ak by sa žalobcovi dalo za pravdu, nemohli privodiť neplatnosť úverových zmlúv a ani zmlúv záložných, pretože pri rešpektovaní priority výkladu právnych úkonov vedúceho k ich platnosti, ich nad akúkoľvek pochybnosť bolo možné oddeliť od ostatného obsahu týchto právnych úkonov. Z tohto pohľadu bolo mylnou argumentácia žalobcu, v ktorej odvíjal neplatnosť úverových zmlúv alebo záložných zmlúv od prítomnosti spotrebiteľsky neprijateľných dojednaní v nich. Odvolací súd v tomto smere upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) sp. zn. IV. ÚS 5/2014, v ktorom tento konštatoval, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, pretože evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana, vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd v tomto rozhodnutí zároveň zdôraznil, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy. Súd prvej inštancie správne poukázal na záver súdnej praxe, podľa ktorého právna úprava dobrovoľných dražieb, respektíve možnosť vymáhania plnení zo spotrebiteľských zmlúv takouto formou, nie je v rozpore s ochranou spotrebiteľa, ktorá vyplýva z práva Európskej únie, za predpokladu, že príslušná právna úprava umožňuje zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľa, respektíve ju aspoň prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nezaťažuje. Výstižne v tomto zmysle v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal tiež na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj len ESD) vo veci Kušiová c/a SMART Capital, a.s. (C-34/13). Odvolací súd len na doplnenie právnej argumentácie prvoinštančného súdu v tomto smere uviedol, že na rovnakých myšlienkových premisách sú vystavané napríklad tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len najvyšší súd) z 29. januára

2019 sp. zn. 8 Cdo 147/2017 a uznesenie z 25. apríla 2019 sp. zn. 5Cdo 113/2017.

2.3. Za mylnú považoval odvolací súd argumentáciu žalobcu odvíjajúcu neplatnosť dražby, cez neplatnosť záložných zmlúv od absencie údajov o skladbe úverovej splátky v úverových zmluvách. Žalobca si i v prípade tohto inštrumentu spotrebiteľskej ochrany neuviedol, že ani prípadná domnienka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nastupujúca v dôsledku nevyjadrenia niektorého z obligatórnych údajov v spotrebiteľskej úverovej zmluve, nemá za následok neplatnosť úverovej zmluvy. Odvolací súd uviedol, že tento záver vychádzajúci z judikatúry ESD ako aj ústavného súdu, premietol najvyšší súd vo svojom rozhodnutí z 22. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v ktorom k spôsobu aplikácie ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom do 30. apríla 2018, skonštatoval potrebu interpretácie tohto ustanovenia v tom zmysle, že nevyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky, a že pokiaľ predmetné ustanovenie hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Odvolací súd uviedol, že k záverom formulovaným v tomto rozhodnutí sa najvyšší súd prihlásil aj vo svojom neskoršom uznesení zo 17. apríla 2018 sp. zn. 3Cdo 56/2018 a opakovane tak urobil tiež v ďalšom svojom rozhodnutí z 30. januára 2019 sp. zn. 7 Cdo 98/2018.

2.4. Odvolací súd sa nemohol stotožniť ani s argumentáciou žalobcu, majúcou za cieľ presvedčiť o účelovosti postupu žalovaných pri organizovaní dražby. Názor žalobcu, že tým žalovaní sledovali dosiahnuť pre žalovaných 3/ a 4/ výhodu pri dražbe bola podľa odvolacieho súdu v logickom rozpore s ekonomickými záujmami žalovaného 2/, ktorý rozhodne nemal rozumný dôvod pôsobiť na znižovanie výťažku z predaja zálohu na dražbe, preto, že v tom čase už jeho pohľadávka presahovala všeobecnú cenu nehnuteľností určenú znalcom a na nehnuteľnostiach navyše viazlo záložné právo so skorším poradím, z ktorého dôvodu z výťažku z dražby musela byť a reálne aj bola uspokojená pohľadávka Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov Z. X vo výške 2.654,37 €. Akákoľvek výhoda, ktorá by sa cieľovým postupom dosiahla na dražbe v prospech žalovaných 3/ a 4/ by nevyhnutne predstavovala pre žalovaného 2/ prehlbovanie už tak nemalej finančnej straty, a preto z pohľadu odvolacieho súdu mal žalovaný 2/ minimálne taký záujem na dosiahnutí čo najväčšieho dražobného výťažku ako žalobca. Podľa názoru odvolacieho súdu takáto myšlienková konštrukcia žalobcu nezodpovedá pravidlám formálnej logiky, nakoľko je vystavaná na ničím neopodstatnenom predpoklade, že dražobník pri určení termínov ohliadok s liknavosťou žalobcu rátať. Takéto uvažovanie, ale nepochybne aj jeho praktická realizácia žalobcom rozhodne svedčí podľa úvahy odvolacieho súdu viac o účelovosti jeho správania sa, než žalovaného 1/. Žalobca vo svojej argumentácii bez zodpovedajúceho podkladu v skutočnej postupnosti faktov dal do kvantitatívnej spojitosti tiež vlastnú vedomosť o termíne ohliadky so záujmom širokej verejnosti o ňu. Jeho názor, že z dôvodu oznámenia termínu ohliadky až po ňom sa ohliadky neuskutočnili, je neadekvátny už len preto, že fundamentálnym predpokladom toho, aby k ohliadke mohlo dôjsť je, aby o ňu vôbec niekto prejavil záujem. Až v prípade, ak sa tak stalo, by prípadné neskoré informovanie vlastníka draženej veci mohlo byť prekážkou pre uskutočnenie ohliadky, čo však ale nebol tento prípad, nakoľko podľa odvolateľom nerozporovaného zistenia súdu prvej inštancie, o ohliadku neprejavil záujem nik okrem žalovaných 3/ a 4/, ktorí paradoxne ohliadku absolvovali aj napriek tomu, že k doručeniu oznámenia o dražbe žalobcovi došlo až neskôr. I z toho evidentne vyplynulo, že úvaha žalobcu že záujemcovia boli obmedzení v možnosti vykonania ohliadky nehnuteľností mala čisto len hypotetický ráz bez konkrétneho reálneho presahu v okolnostiach prípadu. Odvolací súd zdôraznil, že okolnosti, za ktorých boli nehnuteľnosti vydražené umožňujú prijať záver o vysokom stupni jej publicity. Aj keď súhlasil so žalobcom v tom, že medzi vyhláseniami dražby a ich termínmi neboli veľké časové odstupy, na strane druhej ale žalobca prehliadal, že v dôsledku celkovo 5 dražieb sa tento proces natiahol na viac ako 8 mesiacov, v priebehu ktorých bola dražba opakovane zverejňovaná v periodickej tlači, v obchodnom vestníku, v notárskom registri dražieb, na úradnej tabuli príslušnej mestskej časti i v spoločných priestoroch bytového domu. I z pohľadu tohto faktu názor žalobcu, že nízky záujem o nehnuteľnosti bol umelo vyvolaný, či už spôsobom určovania termínov dražieb alebo ohliadok nehnuteľností, podľa odvolacieho súdu nemohol obstáť. Pokiaľ žalobca namietal prítomnosť akejsi synchronizácie postupu dražobníka s vydražiteľmi, zhmotnením ktorej mala byť ich dohoda o podaní na dražbe, podľa názoru odvolacieho súdu účelom takejto koordinácie nebolo

dosiahnutie výhody pre žalovaných 3/ a 4/, ktoré sa cez úpravu podmienok dražby ani nemohlo udiť bez účasti žalovaného 2/, ale zabezpečenie úspešnosti v poradí už 5. dražby. V tomto svetle bolo potrebné vnímať tiež zvýšenie dražobnej zábezpeky, ktorá mala žalovaných 3/ a 4/ motivovať k účasti na dražbe, a tiež dohodu o zmluvnej pokute, ktorá ich mala stimulovať k urobeniu hoc najnižšieho podania na dražbe. Čo je podstatné z pohľadu argumentácie žalobcu, dohoda medzi dražobníkom a záujemcami negarantovala najvyššie podanie na dražbe, a preto vo svojej podstate nemohla výsledok dražby nijak ovplyvniť.

2.5. Sčasti opodstatnene žalobca podľa odvolacieho súdu vytýkal súdu prvej inštancie len, že sa náležite nevysporiadal s otázkou doručenia oznámenia o spornej dražbe podielovým spoluvlastníkom v bytovom dome, a tiež s otázkou umiestnenia na predmete dražby oznámenia o dražbe a označenia podľa prílohy ZDD. Odvolací súd v týchto otázkach preto pristúpil k doplneniu dôvodov napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie v bode 116 odôvodnenia konštatoval, že oznámenie o dražbe bolo doručené Spoločenstvu vlastníkov bytov Vodná 6, Košice dňa 4.12.2013 pričom zároveň v bode 111 odôvodnenia citoval ust. § 17 ods. 6 ZDD, v zmysle ktorého ak sa má doručiť oznámenie o dražbe podielovým spoluvlastníkom v bytovom dome, dražobník môže oznámenie o dražbe doručiť aj vyvesením oznámenia o dražbe na obvyklom mieste v spoločných priestoroch bytového domu s tým, že na žiadosť dražobníka je spoločenstvo alebo správca povinné bezodkladne oznámenie vyvesiť. Nad rámec týchto skutočností bolo potrebné tiež uviesť, že z obsahu spisu vyplývalo, že žalovaný 1/ v podaní zo dňa 12.5.2017 na svoju obranu v spore tvrdil, že oznámenie o dražbe a dražobná páska boli umiestnené na predmete dražby, a že oznámenie o dražbe bolo umiestnené tiež na vývesnej tabuli v spoločných priestoroch bytového domu. Na preukázanie týchto svojich tvrdení žalovaný 1/ predložil fotografiu vyobrazujúcu vstupné dvere bytu, na ktorých sú evidentne umiestnené ako oznámenie o dražbe tak aj dražobná páska a fotografiu vyobrazujúcu vývesnú tabuľu s rovnakými písomnosťami. Žalobca pred súdom prvej inštancie spochybnil len výpovednú hodnotu fotografií s odôvodnením, že z týchto nevyplýva, kde a kedy boli vyhotovené, akej dražby sa týkajú, ani čo je obsahom listín, ktoré sú na fotografiách zachytené, avšak bez toho, aby zároveň kvalifikovane poprel tvrdenia žalovaného 1/ v tomto smere. To isté platilo aj na tvrdenie žalobcu o splnení povinnosti doručiť oznámenie podielovým spoluvlastníkom v bytovom dome. Odvolací súd uzavrel, že existencia ani obsah sprievodného listu zo dňa 3.12.2013 nebol spochybnený žiadnou zo sporových strán, čo mu umožnilo vyvodiť z neho skutkové zistenie nad rámec súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu aj bez potreby formálneho vykonania tohto listinného dôkazu. Táto skutočnosť zároveň dopĺňa komplex nepriamych dôkazov (fotografie, oznámenie o 4. opakovanej dražbe, chronologické vyskladanie písomností v dražobnom spise, označenie predmetu dražby pri predchádzajúcich kolách dražby s umiestnením oznámenia o dražbe), ktoré podľa názoru odvolacieho súdu umožňujú vyvodiť záver, že na nehnuteľnostiach oznámenie o 4. opakovanom kole dražby umiestnené bolo a predmet dražby bol tiež označený dražobnou páskou. Odvolací súd pri hodnotení týchto skutočností vyšiel z úvahy, že na základe nepriamych dôkazov bolo možné urobiť skutkový záver v prípade, ak vzájomne súvisia a podporujú sa, sú navzájom súladné a v tejto vzájomnej previazanosti nepripúšťajú iný logický priebeh udalostí.

2.6. Napokon odvolací súd ani námietky žalobcu spochybňujúce zákonnosť výšky výťažku dražby v kontexte jeho predstavy o skutočnej hodnote nehnuteľností nepovažoval za spôsobilé priviesť mu priaznivejší výsledok v spore. Pokiaľ išlo o ohodnotenie predmetu dražby, výhrady žalobcu by podľa úvahy odvolacieho súdu mohli mať z pohľadu § 12 ods. 4 zák. č. 527/2002 Z. z. relevanciu len vtedy, ak by sa žalobca nemohol k znaleckému posudku vyjadriť, alebo v prípade, ak by v určenej lehote vzniesol u dražobníka námietky proti ohodnoteniu a ten by sa s nimi nevysporiadal vôbec alebo pre žalobcu neuspokojivým spôsobom. Žalobca však žiadnu z týchto skutočností netvrdil, a preto podľa názoru odvolacieho súdu dodatočne nebol priestor na preverovanie správnosti ohodnotenia nehnuteľností pre účely dražby a pre hľadanie hodnotovej disproporcie oproti inému znaleckému posudku alebo oproti subjektívnemu presvedčeniu žalobcu a z tohoto dôvodu konštatovať neplatnosť dražby (uznesenie najvyššieho súdu z 3. októbra 2013 sp. zn. 3 Cdo 233/2010) a rovnako ako nemožno dôvod neplatnosti vzhľadnúť len vo výsledku dražby, v ktorom je vždy premietnutý skutočný záujem o predmet dražby.

3. Proti rozsudku podal dovolanie žalobca, ktorý ho navrhol zrušiť a vrátiť spor odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania podľa žalobcu (ďalej aj dovolateľa) vyplýva z § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Odňatie možnosti žalobcu

konať pred súdom videl v tom, že sa súd nevysporiadal s podstatnou námietkou žalobcu týkajúcej sa splnenia zákonnej povinnosti žalovaného 1/ ako dražobníka vyvesiť oznámenie o dražbe na predmete dražby a na obvyklom mieste v spoločných priestoroch bytového domu. Mal zato, že odvolací súd, resp. súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdili, v dôsledku čoho došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. Nesprávne právne posúdenie videl vo vyriešení otázok: a/ či popretie skutkových tvrdení protistrany bez uvedenia vlastného tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach (§ 151 ods. 2 CSP), ku ktorému došlo v konaní začatom pred dňom účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. je účinné ako prostriedok procesného útoku a procesnej obrany v zmysle § 470 ods. 2, druhá veta CSP, b/ či vyjadrenie hodnoty zabezpečovanej pohľadávky v záložnej zmluve je opodstatnené len v prípade, keď nebude zabezpečovaná celá pohľadávka a či v opačnom prípade platí, že záložným právom je zabezpečovaná celá pohľadávka vrátane príslušenstva, ako aj to, či stačí v záložnej zmluve formulovať príslušenstvo všeobecne; c/ či v zmluve o vykonaní dražby stačí uviesť spôsob zistenia najnižšieho podania alebo má byť uvedená konkrétna suma; d/ či oznámenie o termíne dražby urobené tak, že termín dražby spadá do úložnej lehoty na pošte v dôsledku čoho si ho vlastníč predmetu dražby nemusí vyzdvihnúť pred termínom vykonania dražby spôsobuje znemožnenie obhliadky predmetu dražby a obmedzenie možnosti účasti na dražbe; e/ či termín dražby určenej na 27. decembra je vhodný a neobmedzuje možnosť účasti na dražbe. Dovolateľ súčasne uviedol, že nemá vedomosť, že by vyššie uvedené právne otázky boli do dnešného dňa vyriešené v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V dovolaní podrobne opakovoval svoje dôvody uvádzané v doterajšom konaní.

4. K dovolaniu sa vyjadrili žalovaní 1/, 3/ a 4/, ktorí ho navrhli ako neprípustné odmietnuť a súčasne si uplatnili náhradu trov. Poukázali, na to, že zo strany súdov nedošlo k odňatiu práva konať pred súdom žalobcovi, a k otázkam, formulovaným v dovolaní s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedli, že sa jedná o otázky skutkové, s ktorými sa vysporiadal odvolací súd, navyše v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu boli právne otázky, týkajúce sa neplatnosti dobrovoľnej dražby mnohokrát riešené. Považovali preto dôvody v podanom dovolaní za účelové.

5. Dovolateľ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/, 3/ a 4/ zopakoval dôvody uvádzané v ním podanom mimoriadnom opravnom prostriedku.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu dovolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia dovolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7.1. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7.2. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým,

že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

7.3. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod.

8. Dovolateľ prípustnosť dovolania s poukazom na § 420 písm. f/ CSP videl v nesprávnom procesnom postupe súdu, vedúcemu k porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súdy v konaní ignorovali jeho námietku, týkajúcu sa skutkového stavu (nevyvesenie oznamu o konaní dražby na obvyklom mieste v spoločných priestoroch bytového domu). Nesprávny procesný postup súdu vedúci k porušeniu práva na spravodlivý proces videl aj v nesprávnom postupe súdu z hľadiska aplikácie prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP.

8.1. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

8.2. Dovolací súd dospel k záveru, že dôvody prezentované dovolateľom nenapĺňajú obsah odňatia možnosti konať pred súdom takým procesným postupom súdu, ktorý by viedol k záveru, že odvolací súd rozhodoval svojvoľne a jeho závery boli neudržateľné. K tejto námietke je potrebné uviesť, že dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, ale v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd potvrdzujúci rozhodnutie súdu prvej inštancie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Nedostatočne zistený skutkový stav veci, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (6 Cdo 69/2020, 9 Cdo 209/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnejmu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania (6 Cdo 69/2020, 9 Cdo 209/2020, 8 Cdo 290/2019, 7 Cdo 170/2020). K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

Z tohto dôvodu sa dovolací súd nemohol vecne zaoberať obsahom dovolacích námietok žalobcu smerujúcich k posúdeniu správnosti skutkových záverov odvolacieho súdu ohľadom ním tvrdených námietok k dokazovaniu ohľadom vyvesenia oznamu o vykonaní dobrovoľnej dražby, keď v bode 21 rozsudku odvolacieho súdu podrobne vysvetlil svoj prijatý záver. Odvolací súd sa v rozhodnutí (tiež bod 21) podrobne vyjadril i k hodnoteniu dôkazov, pričom jeho záver o tom, že žalobca vzhľadom na dĺžku konania, mal možnosť reagovať v zmysle novej úpravy civilného procesu (Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016), súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom na pojednávaní dňa 19. decembra 2017 považuje dovolací súd za presvedčivo odôvodnený a správny.

8.3. Dovolací súd dospel vzhľadom na uvedené k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu neporušil kogentné procesné ustanovenia, a nevymyká sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a odvolací súd neporušil vo vzťahu k dovolateľovi zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou práva.

9. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania odôvodnil naformulovaním otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neboli podľa dovolateľa riešené, mal za to, že je daný dôvod prípustnosti v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

9.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

9.2. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

9.3. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Otázkou relevantnou pre prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (hmotnoprávna alebo procesnoprávna, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu) a nie otázka skutková. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania; to znamená, že pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad. Ak v dovolaní vymedzená otázka - ktorú

má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd - nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť (4Cdo/148/2018, 8Cdo/144/2018, 9Cdo/73/2021).

9.4. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Účelom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky. Naostatok treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

10. Žalobca vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Ním zadefinované právne otázky (a/ či popretie skutkových tvrdení protistrany bez uvedenia vlastného tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach (§ 151 ods. 2 CSP), ku ktorému došlo v konaní začatom pred dňom účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. je účinné ako prostriedok procesného útoku a procesnej obrany v zmysle § 470 ods. 2, druhá veta CSP, b/ či vyjadrenie hodnoty zabezpečovanej pohľadávky v záložnej zmluve je opodstatnené len v prípade, keď nebude zabezpečovaná celá pohľadávka a či v opačnom prípade platí, že záložným právom je zabezpečovaná celá pohľadávka vrátane príslušenstva, ako aj to, či stačí v záložnej zmluve formulovať príslušenstvo všeobecne; c/ či v zmluve o vykonaní dražby stačí uviesť spôsob zistenia najnižšieho podania alebo má byť uvedená konkrétna suma; d/ či oznámenie o termíne dražby urobené tak, že termín dražby spadá do úložnej lehoty na pošte v dôsledku čoho si ho vlastník predmetu dražby nemusí vyzdvihnúť pred termínom vykonania dražby spôsobuje znemožnenie obhliadky predmetu dražby a obmedzenie možnosti účasti na dražbe; e/ či termín dražby určenej na 27. decembra je vhodný a neobmedzuje možnosť účasti na dražbe), by mohli mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP iba vtedy, ak neboli otázkami skutkovými, ale právnymi s presahujúcim významom pre dosiaľ neriešené právne otázky a súčasne, aby výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo jeho žalobe vyhovené.

10.1. Dovolací súd k otázke nastolenej pod a/ či popretie skutkových tvrdení protistrany bez uvedenia vlastného tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach (§ 151 ods. 2 CSP), ku ktorému došlo v konaní začatom pred dňom účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. je účinné ako prostriedok procesného útoku a procesnej obrany v zmysle § 470 ods. 2, druhá veta CSP, sa vyjadril pod bodom 8.2., nakoľko dovolateľ obsahovo rovnakú otázku vymedzil aj ako odňatie možnosti konať pred súdom.

10.2. K otázke vymedzenej pod b/ dovolací súd uvádza, že predmetná otázka sa v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýka takého posúdenia ne/platnosti dobrovoľnej dražby, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Táto dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade povahu otázky, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom, vzhľadom k tomu, že nebola relevantná v konaní a odvolací súd ju neriešil, by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

10.3. K otázkam nastoleným ako dovolacie otázky pod c/, d/ a e/ dovolací súd uvádza, že v danom prípade dovolateľ namieta nesprávne zistenie ohľadom podmienok na uskutočnenie dobrovoľnej dražby, pretože nesúhlasí s ich interpretáciou odvolacím súdom, podrobne uvedenej v bode 20 rozsudku odvolacieho súdu (súčasne bod 2.4. tohto uznesenia).

10.4. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje obsah právneho úkonu (v danom platnosti dobrovoľnej dražby), oboznamuje sa s tým, čo a ako je v právnom úkone vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje namietanú neplatnosť. Skutkový záver súdu o tom, že nedošlo k porušeniu § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení účinnom ku dňu konania dražby, v tom smere, že miesto, dátum a čas začatia dražby musia byť určené dražobníkom po dohode s navrhovateľom dražby tak, aby nebola obmedzená možnosť účasti na dražbe, bol preukázaný. Ak preto

dovolaateľ v dovolacom konaní vytýka súdu, že konkrétne ustanovenie interpretoval nesprávne, v rozpore s jej skutočným obsahom, ide o dovolaciu námietku nevystihujúcu podstatu § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, lebo takáto námietka sa týka nesprávneho skutkového zistenia, na ktorom súd založil svoje právne závery. Pokiaľ totiž súd zisťuje obsah náležitostí pri výkone dobrovoľnej dražby, rieši skutkové otázky, pričom výsledkom tejto činnosti súdu sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové (nie právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie (3 Cdo 27/2019).

10.5. So zreteľom na uvedené je teda zrejmé, že žalobca v danom prípade vo väzbe na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP síce argumentuje nesprávnym právnym posúdením, avšak len v tom zmysle, že ak by odvolací súd vyšiel zo správne zisteného skutkového stavu, nevyhnutne by musel dospieť k odlišnému právnemu posúdeniu, teda k záveru, že dražba je neplatná pre námietky uvádzané dovolaateľom v konaní, na ktoré však dostal odpoveď v rozhodnutiach nižších súdov.

10.6. Ak dovolaateľ formuloval svoje otázky konkrétne, t. j. či d/ oznámenie o termíne dražby urobené tak, že termín dražby spadá do úložnej lehoty na pošte v dôsledku čoho si ho vlastník predmetu dražby nemusí vyzdvihnúť pred termínom vykonania dražby spôsobuje znemožnenie obhliadky predmetu dražby a obmedzenie možnosti účasti na dražbe; e/ či termín dražby určenej na 27. decembra je vhodný a neobmedzuje možnosť účasti na dražbe, dovolací súd dospel k záveru, že tieto otázky nepredstavujú právne otázky zásadného významu, na ktorých založil odvolací súd svoj právny záver o zamietnutí žaloby. Na druhej strane otázke splnenia náležitostí oznámenia dátumu konania dražby vo vzťahu k jej platnosti sa podrobne odvolací súd venoval a podrobne zapovedal námietky, uvádzané žalobcom už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie.

10.7. Vzhľadom na to dovolací súd dospel k záveru, že dovolaateľom položené otázky, nemôžu byť relevantné pre založenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko nespĺňajú predpoklady, ktoré vyššie uviedol dovolací súd.

11. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 CSP prípustné, nakoľko dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, preto dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

12. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.